

ПУСТА СРЕЋА

ЖИЖАК

I

Мени свака реч је невина првина
попут омаглице детињега даха
чији рајски гугут с небеских утрина
разносе сонети лептировог праха.

Љубав – каква речца! – вечно узнесење
у велу живота где несрећа снови,
љубав – цветни отров што крвљу се пење
у круницу срца коју Бог дарива.

Кад се права љубав са тајнама спетља
које нико никад словом није реко
па се онда црна ко ђавоља петља

укаже у песми коју пева неко,
тада она јесте, о, кажи то смело,
анђео у паклу и небо васцело.

II

Анђео у паклу и небо васцело
ко потоп ме носе к теби пустимице,
а сунце те живу до Бога пропело
па све сија јасно од аз до ижице.

Нема песме, драга, док нам не заруди
пољубац у срећи што ко муња мине,
нити моје главе док је не одруби
у срцу реч Вишњег кад са сузом лине.

Тај глагол: Волети! Шта он сеје, драга?
Јесу ли се силна затворила врата
оног трена кад си прешла преко прага

скованог од рђе и жеженог злата?
Реци кад већ ништа не казујем, ина,
речи су ми руже распукле од вина.

III

Речи су ми руже распукле од вина
што тону у сонет кобајаги вечно,
оне Божји шапат примају с висина
док се к теби шуњам уздуж и попречно.

Где сам оно био? У којој удоли?
Или сам се висом указао себи?
Ко се оно с тобом ништавилу моли?
На уво ми шапћеш да о томе не би.

Равнотежа сунца и месеца, драга,
љубав је на земљи, на стази од бола,
а њихове јаре и мине, до врага,

колају у нама ко вечита школа.
О, много се страсти у нама зачело
и рана љубавних у срцу, зацело.

IV

И рана љубавних у срцу, зацело,
имао сам вазда мислећи да ништа
и никада неће начети ми тело
жеравицом бола новог чистилишта.

Али сретох тебе – дугу после кише.
Корачаш по уској стази неискуства.
Затомљена у те моја судба дише.
Шта да чиним Господ даје ми упутства.

Једна земна трица ко паперје лажи
кружи око главе и поглед ти тужи:
Успомена тешка (!) – не пореци, кажи

‡ сатире ти срећу и Мефисту служи.
Не плаши се више, пуцај од смелости,
ја и када хулим волим до вечности.

V

Ја и када хулим волим до вечности,
јер лет је формула за закон падања:
Лепих сам се, душо, насрко глупости,
опроштајних мука, трачева, јадања.

Таман кад се зденем у живу варницу
и кратковек прхнем у твоје зенице,
миг драгог Господа севне на твом лицу
и утрне жижак на врх трепавице.

Колико сам пута ко стрвена рага
батргао градом кроз руљу у ноћи
да те видим само, да ме шутнеш, драга,

кад већ ниси хтела на мој јаук доћи.
Го на месечини са звездом се спрдам,
истурам бркове и свашта лапрдам.

VI

Истурам бркове и свашта лапрдам:
Био један светац – ореол му жена
која куковима и ушима мрда,
на врх главе – очи! – дупла васељена.

У овом сонету нешто јако шкрипи
на плану љубави о којој је слово,
песник не сме рећи ко му тему здипи
због које је досад успешно болово.

Ал живот је такав, и он је празнина,
зашто онда не би и песник предашно
када љубав има триста образина

због којих је светац дватрипут издашно.
О љубави пишем без имало злости,
боли ме кад морам тобож из пакости.

VII

Боли ме кад морам тобож из пакости
упирати прстом где ти лежи срећа,
затим салетати без трунке милости
голо неискуство од којег си већа.

Један мали призор из твоје прошлости
дошанућу свету на сва своја звона
како си се млада, о, драга, опрости,
с моста хтела у вир бацити због коња.

Ти би сада гњила у мутном врбаку
и страшно би зверле твоју душу јело.
Да ли би се псалми зачули у мраку

да ти се у сунце претварало тело?
Ја не могу више очишћен и грдан
апсолутну љубав пред тобом да врдам.

VIII

Апсолутну љубав пред тобом да врдам
нећу и не могу као некад, драга,
ја сам сада други, одваљен од брда,
јачи од Орфеја што је гледо страга.

Ено две-три сенке раде против мене,
зајашују моју и са њом се трве:
Дај царни им руком ужагрене зене
и одувај снажно те плесниве мрве!

Ал ме страх и даље кроз кости походи
кад помислим да си и ти можда сенка
чији неми говор у несрећу води

где ће туђи грохот попут хладног тенка
сатрти нам љубав, о, запамти, мила:
Лажне речи хрле из сотонског крила.

IX

Лажне речи хрле из сотонског крила
и главе се саме смењују на пању,
дошло доба смрти и нечистих сила,
опет братац брата уби на спавању.

Откуд онда срећа, љубав до ушију,
и зар такво чудо може да се збуде
у невреме лудо кад зло криви шију
и омраза пада ко плесан на људе.

Ти, међутим, растеш стиснута уз мене,
ко милошта с неба падаш ми на скуте,
звон смеха ме као препелица прене

док у песму стављам и ...della salute.
Ја не видим више месеца ни сунца
ко дете у ватри кад заразно бунца.

X

Ко дете у ватри кад заразно бунца
и нестварне речи у грозницу плете,
тако моја љубав светом се потуца
личећи на твоју од главе до пете.

Нађох те у речи једне приче штуре
где олуја живот у чворове веже,
разменисмо своје провалије суре
из којих иначе и ђаволи беже.

Шта нам сада оста? Таламбаси где су?
Беле хаље ко ће смочити у блату?
Чукни ме питањем о новом удесу!

Љуби ближњег свога, подај млека брату:
Мене је дојила присојкиња вила,
о, зар је и тебе нека друга сила?

XI

О, зар је и тебе нека друга сила
принела на одар љубавне крлетке
па си као жртва ужаснута била
да истина има и у злу заметке.

И ја сам са змијом на узглављу спаво
и на хладном репу вечерао снове,
не хајући ништа данима сам књаво
мислећи да снови ка дивоти плове.

Али то је прошлост – најежена рука,
угашено царство без жезла и круне,
сад се кује небо од пређашњих мука

које ни у мемли не може да струне.
Шарка ме је гуја ко наивног јунца
винула у забит крвавог врхунца.

XII

Винула у забит крвавог врхунца
једном једна вила свог љубљеног вешца
а он са висине где црн поглед пуца
меркао је батак новог женског јешца.

Све би ово било шаљиво и лепо
да није посреди изгубљена срећа
које вештац једном био се дочепо
у врбопуц рујни раного пролећа.

Сад мелеми пљуште по рањеном срцу
и плавуша ноћна чизмице изува
у предворју смрти што пева минорцу

да се неверстава и урока чува.
Опомена пала – још и та ситница:
Остај проливена посред мога лица!

XIII

Остај проливена посред мога лица
као мраз по цвету нерођеног плода
што се с овог света пуног леденица
бацио у загрљ небескога свода.

Вилен склапам венац, а реч ми се мрзне:
Видим ангел-дете како на свет ступа!
Да ли ће се ико икада да дрзне
песму из твог тела опет да ишчупа?

Пада мало вече и вију се звуци.
Господ спушта на нас велике дарове.
Кроз међаву прте из детињства вуци.

Сан се са сном веже у златне парове:
Дај ми читав ланац, о, не буди злица,
ја ћу са белегом летети ко тица.

XIV

Ја ћу са белегом летети ко тица:
Белег – љубав коју и хоћу и нећу
да скријем у чардак кучина и трица
за незване госте што пазаре срећу.

Ако ли ме продаш знајући шта кошта
овај венац што се расплести не може,
и тај пазар буде последња ми пошта,
снаћи ће те кусур – каиш моје коже.

Пир поруге грозне јекнуће из пакла
и бесна ће уста пенити несрећу.
Кога није таква животиња такла

тај не позна закон и судбу керећу.
Не дај ме будзашто, чувај од стрвина,
мени свака реч је невина првина.

XV

*Мени свака реч је невина првина,
Анђео у паклу и небо васцело,
Речи су ми руже распукле од вина
И рана љубавних у срцу, зацело.*

*Ја и када хулим волим до вечности,
Истурам бркове и свашта лапрдам,
Боли ме кад морам тобож из пакости
Апсолутну љубав пред тобом да врдам.*

*Лажне речи хрле из сотонског крила
Ко дете у ватри кад заразно бунца,
О, зар је и тебе нека друга сила*

*Винула у забит крвавог врхунца?
Остај проливена посред мога лица,
Ја ћу са белегом летети ко тица.*

ВИХОР

I

Можда превише ја од тебе тражим
када се скриваш у рој иних лица
на које слеће рањена жар-птица
што једним крилом клопара и плаши.

Она је сведок свих шарених лажи
што су зујале ко пчеле с латица
у јутра кад се диже омаглица
и бол расечен лута, неутажив.

Живот се шали безглаво и опет
(велика љубав увек мало киси),
јер се искуства понављају, топе

ко први лапат на мајчиној сиси.
Једнако певам, сенко Пенелопе,
али једно знам – да божанска ниси.

II

Али једно знам – да божанска ниси
колико сам те подизао к небу
и ко сваки коњ кад вуче запрегу
уз бич чуо и: Брже! Јаче! Гризи!

Онај твој осмех, раван Мона Лизи,
оста накриво калемљен у бегу
из злих јазбина што и данас легу
тикове лица када си у кризи

па ко вучица жртвама на трагу
(то кажу сенке и њини обриси),
опет се спушташ у подземну влагу,

у Тартар где су богови грешници.
Ту ти курјак Хад даје нову снагу:
радиш о глави – ено уже виси.

III

Радиш о глави: ено уже виси
са чворова где смола пакла цури,
али – не хајеш, јер теби се жури
да слово даш на опроштајној миси.

Шија је моја – на сигурном ти си!
То одвајкада и приличи цури
што своју гузу извлачи у бури
где туђа мука низ њен аршин клизи.

Праведна дама – скоцкана доброта
(приређивани јој гала-омажи),
судац је она, али и порота:

Па ти сад тражи казну да ублажи?!
О, гола туго, вребаш ко урота
и чекаш да се на шкргут одважим.

IV

И чекаш да се на шкргут одважим
па да се чила окренеш животу,
јербо ћеш, зна се, доживети стоту
после менека – кад језик исплазим.

Бајна ће језа целу да те дражи
и рај ће пасти на бившу Голготу,
а нова румен жврљнуће фусноту
на мазном лицу што врхунце тражи.

Е, ту се неће водити рачуна
што тамо неки врли горе списи
у глави вредној три киле першуна.

Жива ми била (ћао, компромиси!),
нека те чува нестална Фортуна,
ја пусту срећу градим на премиси.

V

Ја пусту срећу градим на премиси
да ми се живот ослонити на те
не сме нипошто – јер варке наплате
немилосрдно свечани амбис и

лепу наиву још пре прве рате.
Ти, као, не знаш у свему том „ди си”,
туђим судбама управљала ниси:
Утопљене се душе на дну злате!

У мраку видим и вучју губицу
како се пени и цери на стражи
сенкама смрти што се уз литицу

веру и беже од својих саблазни.
С тобом не вреди ићи кроз пречицу:
Ако си моја, онда ме утажи!

VI

Ако си моја, онда ме утажи
и спремно кажи неколико речи
да ми се никад ништа не испречи
налик на тебе – бомбу у гаражи.

Сећаш се оно: били смо на плажи,
на мору где се добар провод цевчи,
кад ми је срце лупало ко дечји
звечак који ме скоро опервази.

Лудо ме срце јоште једном скечи,
ал на Дунаву (који ми је дражи),
те се уздрндан на трави распечих.

Твој ме коментар корисно помази:
... а такво срце треба да се лечи!
Била си ми пут, то и даље важи.

VII

Била си ми пут (то и даље важи),
али за другом сукњом морам поћи
не би ли и с њом у истој самоћи
имао заплет у сонетној кажи.

Да сам Диоген и у амбалажи
од ултратвари натприродне моћи,
нема те бачве што може помоћи
да ме без тебе живот окуражи.

Колико пута виркао из мрака,
тражио лека (муче гастритиси!),
не би ли твоја рука ко маљ лака

помиловала првога на листи.
Била си ми пут – најважнија ставка,
ал и опсена, рупа на кулиси.

VIII

Ал и опсена, рупа на кулиси,
свеједно – ти си мој балави понос
што ме насука и пропишта јутрос
кроз покуњен нос, у част Василиси

којој у коси блистају рубиси:
О, та ме жена ждерала ко Хронос,
но, поред свега – апсолутни донос
на списку жеља у личној полиси.

Зори, нирвано, расцветавај влати,
свако рађање љубави је ланац
у којем душа с парном душом пати.

Срећом, сонете не тули незнанац,
већ луди прикан, и зато запамти:
Лако је слабог гурнути у кланац!

IX

Лако је слабог гурнути у кланац
па помислити: ево ми живота,
јер нико не зна да ће да га кошта
и прегажен мрав, камоли пијанац.

Како је страшно што постајем странац
самоме себи док се збира свота
старог искуства чија нова квота
читавој причи измењује правац.

Сâм сам на крми, а пучина пукла,
кроз плави бескрај ајкула ме прати,
несретна љубав године је стукла

које ни чудо не може да врати.
Држи ме бурног океана хука
кад се хоризонт у очима клати.

X

Кад се хоризонт у очима клати
и равнотежа за сув месец веже,
на капке бића попадају вреже
а сан се са сном у неповрат јати.

Нестану мисли, буде се папрати,
све што постоји испреплету мреже
у густе ћилим надземаљске теже
што цео целцат свет у ништа врати.

Времена стоје – заборав се њише,
дете остари за минут ко старац,
звоно до звона ка муку кидише.

Ко орах крцне у мени катанац
чудеса тајних што не зборе више:
Окушај и ти живот-петопарац!

XI

Окушај и ти живот-петопарац,
обиље мало којим све плаћамо
кад се љубави јединих лаћамо
и звиждуцкамо безбрижни бећарац.

Тад се причини: свет је поветарац
што пирка док се напречац рађамо,
убрзо – вихор у ком нагађамо
откуд и како настаде кркљанац.

Ране су тешке (скривамо их вешто),
у болу можеш на смрт набасати,
и зато, сенко, да ти кажем нешто:

Бол боловао – како хоћеш схвати!
Можда сам хтео и живу те, ето,
вечитим криком на трен опасати.

XII

Вечитим криком на трен опасати
предеље јарке кад сам био дете
и срсне кришке лубенице пете
јео на плоту као у палати!

То беше љубав од искона златних
писана дахом божанске посвете
кад ни слутио нисам еполете
које ће живот грубо да наплати.

Где си тад била у хујању смисла,
ти † одроњена, бели камен станац,
у јари лета цаклена рибизла?

Неки су сати одзвонили тајац
и мукло пукла порука-каписла:
Он ће се крвав пропети ко вранац

XIII

Он ће се крвав пропети ко вранац
и преко дуге запарати муње:
то беху речи пророк-аламуње
који је хтео да загризеш мамац.

Ти си слушала жив инструменталац
у собичку где мирише на дуње:
левом ти косу, десном руком руње
мрсио блед и непознат мушкарац.

Опет се нешто слама у сонету
па стару тему ваља процарати.
Неће ли песник промашити мету

ако се будеш дала насанкати?
Не бој се ништа, на своју ће штету,
ја ћу га с твојом сенком узјахати.

XIV

Ја ћу га с твојом сенком узјахати,
тог појца вајног што животе мрачи
и због Алисе земљу чуда арчи
да му се венац не да зауздати.

Путешествије потегнуће ати
пурпурних крила, у мустрама зрачним:
Склањај се, звездо, да те не закачи
песник на узди у мртој позлати!

Остају стопе у прашини неба:
нека се знаде кад дијак булазни
теме на које годинама вреба.

Сада се надам и највишој казни,
онако како следује и треба:
Можда превише ја од тебе тражим?

XV

*Можда превише ја од тебе тражим,
Али једно знам – да божанска ниси:
Радиш о глави (ено уже виси)
И чекаш да се на шкргут одважим.*

*Ја пусту срећу градим на премиси:
Ако си моја, онда ме утажи!
Била си ми пут (то и даље важи),
Ал и опсена, рупа на кулиси.*

*Лако је слабог гурнути у кланац
Кад се хоризонт у очима клати:
Окушај и ти живот-петопарац*

*Вечитим криком на трен опасати.
Он ће се крвав пропети ко вранац,
Ја ћу га с твојом сенком узјахати.*

ТАЈАЦ

I

Ма шта да кажем остаје тишина,
јер моја реч се отворити не да
звучима разних језичких обреда
где тмуло бубња и ова причина.

Ја знам да реч је бескрајна пучина
у којој цео живот се огледа
ко твоје око када га опседа
најезда слика, трица и кучина.

Преслатка сржи изреченог даха,
остани нема, у грлу се пречи
и гола бриди, ко пред Богом, клечи:

Нека те чува бол мога уздаха!
Душа ће сама брецнути се плаха,
а с њом и тајна написаних речи.

II

А с њом и тајна написаних речи
у рај ће поћи на трпезе сласти
да се награби небеских области
где божански зри мелем што све лечи.

Мноме ће она брке да омасти
и мушком римом утробу да кречи,
нонама белим ребра да намечи
Питија стара што бунца сабласти.

Мало је коме таква предност дата
да се потуца по шакама њеним
што се хватају јабуке мог врата

и голицају – да ко псето шеним.
Свашта булазни сила непозната:
ромор је болан док празнина јечи.

III

Ромор је болан док празнина јечи
у пределима око грудног коша
где чисто срце нејаког Уроша
обара с ногу и болно зевзечи.

Краљевски јунак – у цепу ни гроша,
алај га живот добро окелечи:
живу му рану и даље черечи
убога рима која главе кошта.

Нешто ће мрва остати у слику
да их љубовца, место аспирина,
позоба чим јој љубавна доктрина

растури нови живот на видику.
А он ће наћи слику и прилику
износећи стих из мука дубина.

IV

Износећи стих из мука дубина
(ко рудар тресет из земаљског црева
док га грли мем у мраку урвина),
тражио сам реч што се сама пева.

Намерно гацо тобоже без смисла
и паковао бол у иронију
не би ли љубав постала истинска
па позлатила ову мајсторију.

О, ал је лепо што се не дам лако
навући на лед опроштајног писма
над којим сâм би и камен проплако

– што и захтева песничка харизма.
Изгледа да сам црне мисли смако:
Ја опет певам на трагу милина.

V

Ја опет певам на трагу милина
осетљив попут маслачка на ветру
што круни главу ко алкохол јетру
пијаној дами из римских давнина

која се звала царска Месалина.
Та силна жена што редом убија
све које лизне чар њених оргија
хтела и свога мужа Клаудија.

Искорак овај до њеног лудила
потребан беше бар на врху киста
јер се у теби нека слична сила

коти да једном и мене, заиста,
збрише ко роба што пустошно звечи
о жени с којом снови сам сан вечни.

VI

О жени с којом снови сам сан вечни
посвете шкрабам на маргини чула
у дане кад се од карата кула
руши у говор вртоглав, опречни.

То отров јесте – ал га муња капље
у бурне ретке главом без обзира
из кумулуса што пљуском дозира
потоп у ком се дави Срце Лавље.

О, десна руко (лева, припомажи!),
ти, која пусту срећу римом златиш,
дедер поново ситно залелечи,

нектар-палацак на драгу исплази.
Она зна да сам (док се ломна клатиш)
бајао путе: један беше Млечни.

VII

Бајао путе (један беше Млечни),
а онда: *у се, на се и пода се*,
па као гениј у колотечини,
несхваћен од свих: Бежи у аласе!

Сад пецам време, пржим ситне сате,
снове одливам низ вале Дунава,
рибе у корпи измешам ко карте
и сома-кеца вадим из рукава.

Све ми се ово догађа ко мулцу,
још се не трезним од твога ударца
ко Туре кад га Новаче Старина

топузом звекну по златном учкурцу.
Преорах друме од звезданог кварца,
а оста, ево, ситна путарина.

VIII

А оста, ево, ситна путарина
после летова у празне пуноће,
све то – у име певаније моћне
што бруји преко брда и долина.

Шта још да писнем а да ми се неће
приговорити да правим маневар
у песми коју језди путник један
са пуном ценом карте неважеће

у возном правцу без знанога циља
где глава није богзна какав адут
ономе који ставља је на кладу.

Нека ме рука твоја благосиља,
све што се збило, живот тако хтео:
Лудо сам пао, ал и полетео.

IX

Лудо сам пао, ал и полетео
на мамце твоје од црног кинђура,
јоште се дими преврела чаура
од које скоро да сам ослепео.

Пад се за падом у бесцење просу,
летови – ено – до божанског виси,
а тужни ушмрк ћурликну у носу
авајно збогом што сузу облиза.

Можда ће тајац променити правац
страдању овом низ небеске сапи,
можда ће нови изнићи рукавац

на поцепаној од болова мапи.
Казаћу само да сам једном, мила,
кружио сводом све до руменила.

X

Кружио сводом све до руменила
у зоне тајца и белог озона,
бежећи грлом из твог ништавила
у самог себе – старог шампиона

љубавних мука на дугачке стазе.
Добре сам прве имо резултате
док не направих и салтомортале
к теби којом се чудне силе плазе.

Видех да опет нема оних снова
па клисних даље, поприлично цео
(ипак сам даса непролазног кова),

носећи негде у срцу твој вео.
Ти не знаш да сам с тобом ја изнова,
омамљен летом, иза звезда хтео.

XI

Омамљен летом иза звезда хтео
садити леје гримизних лепота,
али ме твоја самртна дивота
спусти на земљу где сам сагорео.

Од мог се праха могу и колачи
справљати сваком ко жели да куша
како се живот нагло исколачи
и спали љубав као пар трепуша.

Онај ко уме од пепела меси
и гар за шминку Јанусових лица
па црта коси осмех наусницâ

над ким се суза радосница реси.
Такав је песник, он ће и без крила
витлати жижак распеваних сила.

XII

Витлати жижак распеваних сила,
ил у пртини бити мирис нежни,
ко у детињству, ићи на брег снежни,
постати део треперног белила.

Долови, свраке: сребри јела – вила,
мраз по прозору: дим укосо бежи,
зеница леда на језеру лежи,
грану под врбом деца запалила.

Ту те сад тражим, знам да негде луташ,
косу ти мрсе рогати јелени,
крај стазе блуди нестварни крајпуташ.

Под грмом ћути зеко зимзелени,
у души дрхти наивни предео:
Од свега оста римован пепео.

XIII

Од свега оста римован пепео,
вртња у кругу по закону вишем
где стихоклепац, равнотеже лишен,
гледа у празно збуњен, оголео.

Шта се то збило у клетој самштини?
Ко је за љубав стајао у реду?
И може л когод надати се следу
у ком се неће подлећи таштини?

Видим обнову такозваног смеха
на лицу што се расипа у трку
и тебе да си кроза њ се скрунила

гутајући грч у последњем срку.
На танкој жици пева капља греха,
једна терцина чарнога бунила.

XIV

Једна терцина чарнога бунила
у дну сонета чува живе тајне
како се срећа песничка крунила
из дана у дан – до несреће вајне.

Бунило такво у сну не постоји,
нити ће икад слично да се роди,
повест ће о њем вечно да гргољи
као о чуду у људској природи.

Сеансе, траве, љути пенцилини:
ништа се не би поредити могло
са таквим стањем које је помогло

да се оконча лирска Широшима.
И нека знају браћа арлекини:
Ма шта да кажем остаје тишина

XV

*Ма шта да кажем остаје тишина,
А с њом и тајна написаних речи,
Ромор је болан док празнина јечи
Износећи стих из мука дубина.*

*Ја опет певам на трагу милина
О жени с којом снови сам сан вечни,
Бајао путе (један беше Млечни),
А оста, ево, ситна путарина.*

*Лудо сам пао, ал и полетео,
Кружио сводом све до руменила,
Омамљен летом иза звезда хтео*

*Витлати жижак распеваних сила.
Од свега оста римован пепео:
Једна терцина чарнога бунила.*